

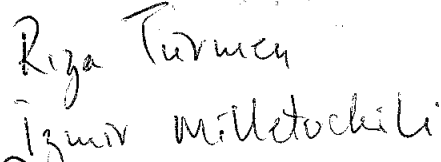
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 8.5.2014
Sayı: 1387

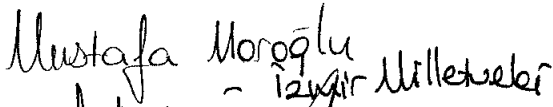
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

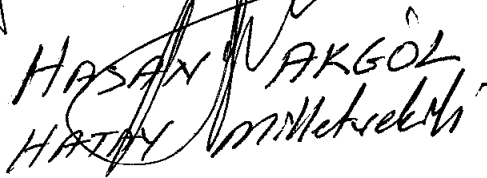
Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

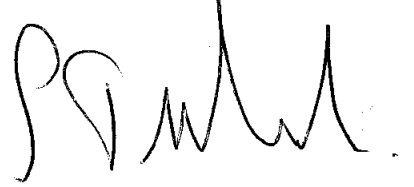
Gereğini saygılarımla arz ederim.

Alaattin YÖKSEÇ
İZMİR M.V.

Rıza Turmuş
İzmir Milletvekili

Mustafa Moroğlu
İzmir Milletvekili

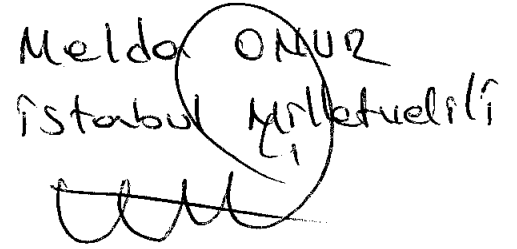

HASAN VARGÖL
HATAY Milletvekili

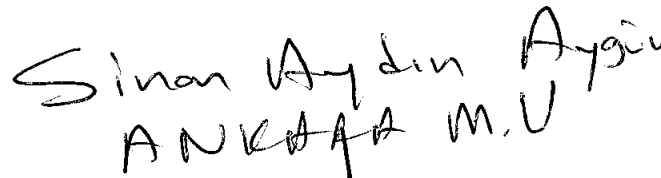

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU

İstanbul Milletvekili

Eroğlan Toprak
İstanbul Milletvekili

Melde ÖMÜR
İstanbul Milletvekili

Sinan Aydın Aygün
ANKARA M.V.

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	20 Mayıs 2014		E. No: 2/2138	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
AA	sk	MS	M	MM
TBMM BAŞKANI	M			

TBMM KANUNLAR VE KARARLAR BŞKANLIĞI
08 Mayıs 2014
Numara:

T B M M KONUTYAPANIN VE ARACININ BŞKANLIĞI
08 Mayıs 2014
NO: 305693

GENEL GEREKÇE

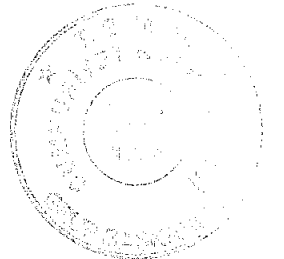
Türkiye Cumhuriyeti aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde adil yargılanma hakkının ihlali nedeniyle verilen çok sayıdaki kararın yanında özellikle son 10 yılda gerçekleştirilen soruşturma veya kovuşturmalarda halkın hukuka güveni ciddi şekilde azalmıştır. Buna ek olarak, insan hakkı ihlallerinde yaşanan ciddi artış da ülkemizi hukuk devleti olmaktan giderek uzaklaştırmıştır. Öyle ki, mahkemeler tarafından verilen kararlar halkın tamamı yönünden bir kesimin diğer bir kesimden intikam aldığı, susturmaya çalıştığı vb. şekillerde tamamen bir kişi ya da kesim adına verilmiş kararlar olarak algılanmaktadır. Hal böyleyken bağımsız ve tarafsız mahkemeler tarafından hüküm tesis edildiği yönündeki inanç ciddi şekilde azalmıştır.

Soruşturma ve kovuşturmaların sağlıklı bir şekilde yürütülerek kamu vicdanını da tatmin edecek şekilde sonuçlandırılması için gerekli önlemlerin alınması, masumiyet karinesinin gerçek anlamda hayata geçirilmesi, soruşturma ve kovuşturma aşamalarında şüpheli veya sanığın insan olarak sahip olduğu hakların ihlal edilmemesi ve sonuç olarak "bir suçluyu mahkum etmek için masum kişilerin de mahkum edilmesi" yerine "bir masum kişinin dahi mahkum olmaması için" gereken tedbirlerin alınması zorunlu hale gelmiştir.

Son olarak 6532 ve 6526 Sayılı Kanun'larla özel yetkili ağır ceza mahkemelerinin görevlerine son verilmiş, gözaltı, delil elde etme ve hüküm verme aşamasında somut delil bulunması teknik takip, iletişimin dinlenmesine ilişkin olarak süre ve kapsam bakımından sınırlama getirilmesi ile devam eden ve başlayacak soruşturma ve kovuşturmalar için olumlu değişiklikler yapılmıştır. Ne var ki, özellikle adil yargılanma hakkının ağır ihlali sonucunu doğuran uygulamalar sonucu kesinleşmiş karar bulunan dosyalarda ise yargılamanın yenilenmesi vasıtasıyla adil yargılanma hakkının tesisi yönünde herhangi bir yasal değişiklik yapılmamıştır.

Soruşturma sürecinden bu yana toplum tarafından takip edilen, izlenen usul ve verilen kararlarla kamu vicdanını tamamen tatmin etmesi gereken davaların önemli bir kısmı ise gerekli değişikliklerin yapılmaması nedeniyle kapsam dışı kalmıştır. Fenerbahçe Spor Kulübü ve Başkanı hakkındaki dava ile kamuoyu tarafından bilinen/bilinmeyen birçok dava kapsam dışı bırakılmak suretiyle hem adil yargılanma hakkının ihlal edilmesi sonucu doğmuş hem de farklı topluluklar yaratılan infial nedeniyle muhtelif eylemler veya imza kampanyaları düzenlemiştir. Hatta son olarak "Adalete Fener Yak" adıyla büyük bir imza kampanyası başlatılmış, milyonlarca kişi tarafından desteklenen (kamu vicdanının da tatmin edilemediği ortadadır) bu kampanyaya toplumun her kesiminden destek gelmiştir. Başka bir anlatımla, adalet önünde eşitlik, herkes için adalet gibi en temel kavramların yeniden tesisi için işbu kanun teklifini hazırlama ihtiyacı doğmuştur.

Yukarıda belirtilen düşünceden hareketle, kişilere isnat edilen suçun vasıf ve mahiyeti dikkate alınmaksızın, kişilerin öncelikli olarak "insan" olduğu ve insan haklarına uygun bir soruşturma/kovuşturma süreci yürütülmesi gerektiği, yürütülen soruşturma/kovuşturmada delil elde etme yöntemi ve delillerin korunmasının, şüpheli/sanık aleyhine gerçekleştirilen işlemlerin, soruşturma/kovuşturmayı yürütecek kişi ve kurumların tayini ve devamında tabii hakim ilkesinin hayata geçirilmesinin doğacak sonuçların kamu vicdanını zedelememesi için önemi açıktır ve bu hususlar hakkında kişilere göre değişmeyecek, herkes tarafından kabul edilebilir veya evrensel hukuk normlarına uygun tedbirler alınması amacıyla işbu yasa teklifi hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

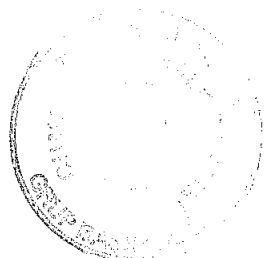
MADDE 1- Bu madde ile 5271 sayılı Kanun'un mülga 250 nci maddesi kapsamında görevlerine son verilen özel yetkili ağır ceza mahkemeleri tarafından verilen mahkeme kararlarının kesinleşmiş olsalar dahi, 6526 Sayılı Kanun'un 11,12,13 ve 14 ncü maddeleri ile işbu kanunun 3 ve 4 üncü maddesi kapsamında yeniden yargılama yapılıp yapılmayacağı konusunda karar verilmek üzere görevli ve yetkili ağır ceza mahkemelerine gönderilmesi, bu konuda inceleme yapacak ağır ceza mahkemesinin verilen kararın yürürlükte bulunan mevzuat çerçevesinde yeniden yargılama yapılıp yapılmayacağı yönünde karar vermesi amaçlanmaktadır. Bu şekilde, devam eden davalar için adil yargılanma hakkının tesisi için yapılan değişikliklerin haklarında kesin hüküm bulunan davalar için de uygulanması sağlanacaktır.

MADDE 2- İşbu madde ile özellikle 6526 sayılı kanun yürürlüğe girmeden önce 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 135'inci maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesi, 139'uncü maddesi, 140'uncü maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesi ile 5726 sayılı Tanık Koruma Kanununun 5'inci maddesinin 1'inci fıkrasının b bendi çerçevesindeki yetkilerle elde edilmiş delillerin devam eden davalarda hükme esas alınamayacağı ve kesin hüküm bulunan davalarda ise yeniden yargılama sebebi sayılması kararlaştırılmıştır. Bu yolla, 6526 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra gerçekleştirilen olumlu değişikliklerin haklarında kesin hüküm bulunan kişi ve davalar hakkında da uygulanarak, eşitlik ve adil yargılanma haklarının tesisi amaçlanmıştır.

MADDE 3- Yeniden yargılama başvurusu için, kesinleşmiş hükümler bakımından işbu kanunun yayımı tarihinden itibaren 6 ay; infazı tamamlanmayan hükümler bakımından infaz tamamlanıncaya kadar süre öngörülmüş olup, delillerin toplanabilmesi ve adil bir başvuru hakkı tanınabilmesi amacıyla infazın durdurulması yönündeki taleplerin görevli mahkeme tarafından 1 hafta içerisinde karar bağlanması ve mahkeme tarafından verilecek kararın itiraza tabi tutulması öngörülmüştür.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

CEZA MUHALEMESİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 – 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- Bu Kanunun mülga 250 nci maddesi kapsamında kurulan ve 2/7/2012 tarihli ve 6352 sayılı Kanunla görevleri sona eren ağır ceza mahkemeleri tarafından hükme bağlanmış olan, bu maddenin yayımı tarihi itibarıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında veya Yargıtay ilgili ceza dairelerinde bulunan dosyalar ile kesin hükümle sonuçlanmış olan dosyalar, 21/2/2014 tarihli ve 6526 sayılı Kanunun 11,12,13 ve 14 ncü maddeleri ile bu Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında yeniden yargılama yapıpı yapılmayacağı hususunda karar verilmek üzere yetkili ve görevli mahkemeye gönderilir.”

MADDE 2 –5271 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- Bu Kanunun mülga 250 nci maddesi kapsamında kurulan ve 6352 sayılı Kanunla görevleri sona eren ağır ceza mahkemelerinin yetki ve görevleri kapsamındaki yargılamalarda, münhasıran 6526 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce bu Kanunun 135 inci maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesi, 139 uncu maddesi, 140 ıncı maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesi ile 27/12/2007 tarihli ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki yetkilerle elde edilmiş olan deliller hükme esas alınmaz ve yeniden yargılama sebebi sayılır.”

MADDE 3 – 5271 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5– İşbu kanun kapsamında yeniden yargılama başvurusu kesinleşmiş hükümler bakımından bu kanunun yayımı tarihinden itibaren 6 ay, infazı tamamlanmayan hükümler bakımından infaz tamamlanuncaya kadar yapılabilir. Yeniden yargılama başvurusu yapılan dosyalarda başvuru yapılan mahkeme 1 hafta içerisinde infazın durdurulup durdurulmayacağı konusunda ivedilikle karar verir. Bu karar itiraza tabidir.”

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

